

2. Кулинич О.Г. Передумови змістовної інтерпретації та межі використання параметрів одночинникових і множинних рівнянь регресії та статистичних рівнянь залежностей [Текст] / О.Г. Кулинич // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права, 2003. - №1(5). – с. 267-277.

УДК 368.02

*Рубцова Н.М.,
к. е. н., доцент кафедри
фінансів і кредиту ТДАТУ*

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ З ДЕРЖАВНОЮ ФІНАНСОВОЮ ПІДТРИМКОЮ

***Анотація:** У статті розглянуто проблеми страхування ризиків аграрного виробництва, досліджено перспективи розвитку страхування сільськогосподарської продукції з державною фінансовою підтримкою .*

***Ключові слова:** страхування, ризики аграрного виробництва, державна фінансова підтримка, Аграрне страхове бюро, Державна аграрна страхова компанія.*

Постановка проблеми. Необхідність удосконалення системи агрострахування зумовлена потребами стабілізації виробництва та доходів сільськогосподарських підприємств та залучення їх до управління ризиками. За допомогою аграрного страхування, як одного із найбільш ефективних способів управління ризиками, відбувається вигідне поєднання інтересів учасників ринку агрострахування та держави, як сторони, першочерговим завданням якої є забезпечення стабільного економічного зростання країни та добробуту громадян. [2]

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження проблеми розвитку системи агрострахування в Україні внесли такі вітчизняні науковці як М. Дем'яненко, О. Гудзь, Р. Смоленюк, І. Гринюк .Однак значна частина проблем, пов'язаних із розвитком агрострахування з державною фінансовою підтримкою, поки залишається не вирішеною.

Мета даної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів поліпшення організації системи страхування ризиків аграрного виробництва з державною фінансовою підтримкою.

Виклад основного матеріалу. Сучасний стан розвитку аграрного страхування в Україні не відповідає його першочерговому завданню – бути ефективним механізмом управління ризиками в аграрному секторі та забезпечувати стабільність роботи сільськогосподарських виробників. Зокрема, характерними рисами сучасного стану розвитку аграрного страхування є:

- низький попит на страхування з боку сільськогосподарських виробників (переважає формальне страхування);
- недостатня пропозиція з боку страхових компаній (низький відсоток агрострахування у портфелі страхових компаній, відсутність розмаїття страхових продуктів, які б відповідали потребам страхувальників);
- нереалізовані завдання держави щодо стабілізації виробництва та доходів у аграрному секторі економіки (час від часу постає питання про необхідність надання державної допомоги у випадку настання катастрофічних збитків).

На сьогодні ринок агрострахування в Україні представлений 17-ю провідними страховими компаніями (рис. 1). Навесні 2010 р. лідерами ринку за кількістю укладених договорів стали такі страхові компанії як УАСК, Оранта, УНІКА, ТАС, УПСК, Провідна і Іллічівське. [1]

1 лютого 2011 року 15 із 17 страхових компаній (окрім Іллічівське та АСКО Донбас Північний), що надають послуги зі страхування ризиків аграрного виробництва, стали ініціаторами створення Аграрного страхового бюро. Однак, це не остаточний склад учасників бюро і планується поступово його поповнювати новими компаніями, які будуть добре працюють на ринку агрострахування і надавати якісні послуги аграріям. Так, наприклад, на сьогодні СК «ПЗУ Україна» почала активніше працювати на ринку агрострахування.

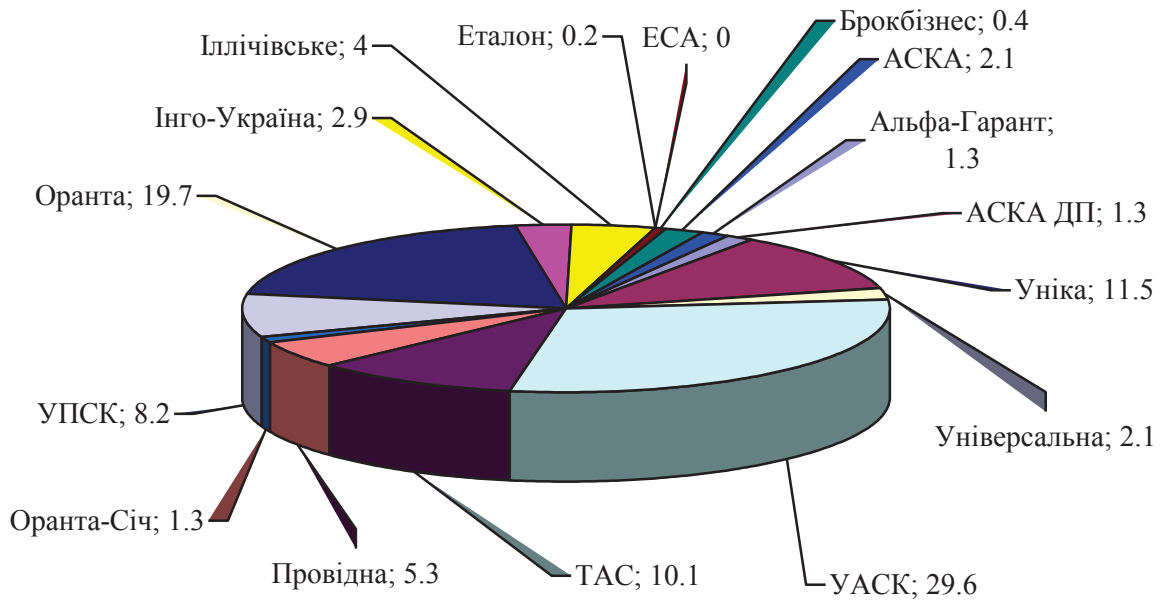

Рис. 1. Структура ринку агрострахування за кількістю укладених договорів на весняно-літній період 2010 р.

Головна мета створення Аграрного страхового бюро України (АСБУ) – об’єднання зусиль в створенні нових, більш досконалих страхових продуктів, що відповідають потребам аграріїв, створенні єдиної бази даних, що дозволить розраховувати страхові тарифи на основі актуарних розрахунків, організації навчання для спеціалістів страхових компаній та забезпеченні дотримання стандартів поведінки на ринку агрострахування.

Аналіз міжнародної практики агрострахування показує, що даний сегмент страхування працює ефективно лише при довгостроковій і масштабній підтримці з боку держави. Система субсидування частини страхової премії, яка діяла в Україні з 2005 по 2008 рр. була недосконалою, тому що держава не гарантувала виконання страховиками зобов’язань, а отже виявилася неефективною. АСБУ вважає, що в Україні необхідно створити цілісну систему агрострахування з продуманими механізмами державної підтримки. За оцінками експертів, без субсидування лише 3-5 % сільгоспвиробників мають

можливість застрахуватися, при наявності субсидій ця частка може зрости до 30-40 %, тоді як у більшості розвинутих країн цей показник досягає 70 - 80 %.

В проекті розпорядження КМУ про затвердження «Концепції розвитку системи страхування сільськогосподарської продукції в Україні» пропонується модель організації системи страхування сільськогосподарської продукції. Зазначається, що при виборі моделі партнерства між приватним і державним сектором, доцільним є впровадження добровільного страхування сільськогосподарської продукції з державною фінансовою підтримкою та заснування Державної аграрної страхової компанії (ДАСК), яка виконуватиме функції страховика, перестраховика та адміністратора системи страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою. ДАСК буде гарантувати страхові виплати сільгоспвиробникам за зобов'язаннями по договорам страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою. [3]

Механізм страхування сільськогосподарської продукції з державною фінансовою підтримкою буде виглядати наступним чином.

1. Страхова премія за укладеними договорами сплачується сільгоспвиробниками страховику в частині 50 % від встановленого тарифу. Договір страхування набирає чинності та діє пропорційно до сплаченої страховальниками страхової премії. Після чого страхові компанії формують пакети документів для отримання страхових субсидій і передають їх до ДАСК.

2. ДАСК готує реєстр договорів страхування для виплат страхових субсидій та передає його до Мінагрополітики.

3. Мінагрополітики протягом одного місяця зобов'язано виплатити ДАСК страхові субсидії в розмірі 50 % нарахованого страхового платежу. Тільки після отримання страховими компаніями повної суми страхового платежу, договір страхування діє в повній сумі відповідальності.

Відповідно до Концепції страхові компанії після укладання із сільгоспвиробниками договорів агрострахування будуть зобов'язані передати на перестраховання в ДАСК частку відповідальності, встановлену стандартним

договором перестраховування та частину (3%) страхової нетто-премії до Фонду гарантування відшкодування катастрофічних збитків.

При настанні страхових випадків збитки сільгоспвиробників, які не є результатом надзвичайних ситуацій, покриваються страховиком та перестраховальником відповідно до розмірів утримуваної ними відповідальності.

Збитки від катастрофічних подій сільгоспвиробників, що не уклали договори страхування по групі сільськогосподарських культур, за якими страхування субсидується державою, є ризиком самого сільськогосподарського виробника та не покривається Фондом гарантування відшкодування катастрофічних збитків або державою.

Після набрання чинності Закону України «Про особливості здійснення страхування сільськогосподарської продукції з державною фінансовою підтримкою» будуть заборонені будь-які прямі відшкодування з державного бюджету збитків сільгоспвиробників, що виникли в результаті надзвичайних ситуацій по групі сільськогосподарських культур, за якими страхування субсидується державою. [3]

На нашу думку, запропонована модель організації системи страхування сільськогосподарської продукції дозволить агровиробнику отримати надійний страховий захист за доступною ціною, а державі – розвивати сільське господарство, адже без страхування надто ризиковано інвестувати в новітні технології аграрного виробництва.

***Аннотація.** В статье рассмотрены проблемы страхования рисков аграрного производства, исследованы перспективы развития страхования сельскохозяйственной продукции с государственной финансовой поддержкой.*

***Ключевые слова:** страхование, риски аграрного производства, государственная финансовая поддержка, АСБУ, Государственная аграрная страховая компания.*

***Summary.** The article deals with risk insurance of agricultural production, Prospects of agricultural insurance products from state financial support.*

***Keywords:** insurance, the risks of agriculture, state financial support, Agricultural Insurance Bureau, National Agricultural Insurance Company.*

Література:

1. Результати страхування озимих культур на період перезимівлі (2009-2010 рр.) [Електронний ресурс] / Аграрне страхування в Україні – Режим доступу до журналу : <http://agroins.com.ua/>
2. Дем'яненко М.Я. Фінансові проблеми формування та розвитку аграрного ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/>
3. Проект концепції розвитку системи страхування сільськогосподарської продукції в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.kiev.ua/>
4. Портал про сільськогосподарське страхування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.agroinsurance.com/>

УДК: 336: 143

*Сенік В.М.,
ст. викладач,
Таврійський ДАТУ*

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Анотація. В статті розглядаються основні напрями реформування податку на додану вартість в умовах євроінтеграції

Ключові слова: податок на додану вартість, ставки податку, євро інтеграція

Постановка проблеми. Одним з необхідних заходів для формування ефективної ринкової економіки в Україні є активне входження в процеси міжнародної економічної інтеграції. З урахуванням того, що країни - учасниці Європейського Союзу (ЄС) в довгостроковій перспективі залишатимуться значними торговими партнерами України, постало питання поглибленого вивчення економічних і організаційних основ створення гармонійного податкового простору в країнах ЄС, та адаптації вітчизняного податкового законодавства до податкового законодавства ЄС. В умовах інтеграції